

KADIN MÜHENDİSLER SORUNLARINI TARTIŞTI

TMMOB bünyesinde gerçekleştirilen ilk Mühendis, Mimar Şehir Plancı Kadın Kurultayı, Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryum'unda 21-22 Kasım 2009 tarihinde yapıldı. Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) İstanbul Şubesi'nin hazırlık çalışmasını yürüttüğü Kadın Kurultayı'nda kadın mühendis, mimar ve şehir plancıları, erkek meslektaşlarından farklı olarak yaşadığı sorunları, çözüm önerileri ve örgütlenme modellerini tartıştı.

Yaklaşık bir yıldır süren hazırlık sürecinde Marmara, Akdeniz, Ege, Karadeniz, İç Anadolu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde geniş katımlı bölgesel çalıştaylar ve çeşitli hazırlık toplantıları düzenlendi. Yerel çalışmalar Mühendis, Mimar Şehir Plancı Kadın Kurultayı'na taşındı. Kurultayda kadınların eğitim sürecinden başlayarak, çalışma hayatında karşılaştıkları sorunlar, meslek ve kariyer süreçlerinin gelişimi ve örgütlenme

modellerinin güçlendirilmesine ilişkin konular gündeme geldi.

Kurultayın açılışında sırasıyla, Düzenleme Kurulu Başkanı ve EMO İstanbul Şubesi 36. Dönem Yönetim Kurulu Yazmanı Boran Başak Koç, Kurultay Düzenleme Kurulu Üyesi ve TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Gülay Odabaş, EMO İstanbul Şubesi 36. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Pınar Hocaoğulları ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı konuştu.





Düzenleme Kurulu Başkanı ve EMO İstanbul Şubesi 36. Dönem Yönetim Kurulu Yazmanı Boran Başak Koç, ülkemizde kadınların çok fazla bedel ödediğini belirterek, şöyle konuştu:

“Ülkemizde insan olmak, emekten, adalatten yana vicdan ve akıl sahibi kişiler olmak çok zor, bu durum her gün ciddi bedel isteyen bir olgu. Kadınların ödediği bedeller ise kat be kat fazla. Biz kadınlar, ayrıca kadın olmaktan dolayı, mühendis-mimar-şehir plancı kadın olmaktan dolayı erkek meslektaşlarımızdan farklı olarak ortak birçok problem yaşıyoruz. Daha üniversiteye giriş aşamasında başlayan problemlerimiz ve yılmayıp üniversitelerden mezun olduktan sonra zorlu iş arama süreçleri bekliyor bizi. Bu engeli de aşmış işe girdiğimizde de cinsiyetçi iş piyasasında çeşitli ayrımcılıklarla karşı karşıya kalıyoruz. Uzmanlık alanı seçimi, vasfa uygun istihdam, ücretlendirme, mesleki gelişim ve kariyer süreçlerinde bir sürü olumsuz tecrübelerimiz var maalesef”

Boran Başak Koç, kurultayın temel hedefleri ise şöyle özetledi:

“Bugün, TMMOB’da kadınlar olarak tarihimizi yazmak için buradayız. TMMOB’un değerli mücadele tarihinin dipnotlarında kalan, meçhul kadın üyelerimizin ismini, emeğini, bizlere bıraktıklarını bir kere daha günışığına çıkarmak, onlara bize açtıkları zorlu yol için minnetlerimizi ve saygılarımızı belirtmek için buradayız.”

“Daha Güçlü TMMOB İçin Kadınlar Örgütlenmeli”

TMMOB Yönetim Kurulu ve Kurultay Düzenleme Kurulu Üyesi Gülşay Odabaş ise mühendis, mimar olsalar da ülkemizde kadınların hayatlarının çok zor olduğunu şöyle ifade etti:



"Hayatın her alanında olduğu gibi kadının ikincileştirildiği, emeğinin ikincileştirildiği; cinsiyet ayrımcılığı gibi toplumun tüm dokusuna sinmiş egemen erkek bakış açısının yok edilmesi için çok geniş kapsamlı politikalar üretilmediği için çok zor olduğunu düşünüyoruz.

Ne yazık ki, bugüne kadar örgütümüz TMMOB'da dahi kapsamlı bir kadın politikası ve çalışması yapılamamıştır. Bu nedenle kurultayı çok önemsiyorum. Bu nedenle 'kadınlar örgütlü, TMMOB daha güçlü olacak' diyorum."

"Yeni Değerler İnşaa Etmeliyiz"

TMMOB yönetimi içerisindeki tek kadının kendisi olduğunu kaydeden Odabaş, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Ön yargı ve kalıp rolleri değil, kendimizi keşfedip, özgürleştirme yolunda yeniden yapılandırmalıyız. Bu tarihsel bir görevdir. Tarih bize bakıyor. Biz yaşanmışın tekrarına değil, yeni ve daha özgür olana yönelmek zorundayız. Ortak, açık eleştirel birlikteliği denemeliyiz. Bu nedenle özgürlük ve sömürsüzlük şiarıyla tartışmalıyız. Kendimizdeki, gizli üretken yapıyı açığa çıkarıp erkeğin geleneksel statüsüne benzemeden aşmalıyız. Yeni değerler yaratmalıyız. TMMOB'da, bütün demokratik kitle örgütlerinde olduğu gibi alanlarımızdan hareketle, alanlarımızın sorunlarına karşı, dayanışma ve ortaklaşa bir üretim çabasıyla, toplumsal gelişme yolunda mücadele etmeliyiz.

Kadınların İstihdama Katılımları Düşük

Odabaş'ın ardından konuşan EMO İstanbul Şubesi 36. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Pinar Hocaoğulları, ka-

dınların istihdama katılımlarının düşük kaldığına dikkat çekerek, şöyle konuştu:

"Özellikle bu durum, 2000 yılından bu yana Türkiye'de daha fazla bir düşme eğilimine girmiştir. Tabii ki, bunun belli başlı sebepleri var. Bu sebeplerde toplumsal cinsiyet rolleri büyük önem taşıyor. Nedir bu toplumsal cinsiyet rolleri? Kadının toplumsal cinsiyet rollerinde edindiği roller nelerdir? Ev bakımı, çocuk bakımı, yaşlı ve hastaların bakımı, evin düzeni ve buna bağlı olan her türlü işler kadının sorumluluğunda. Bu sorumluluklar istihdam sürecine katılmayı sınırlayan en büyük engeller arasında yer alıyor. Bu engellerle beraber, istihdam edildiğimiz yerlerde veya çalıştığımız yerlerde bu sorumlulukların ötesinde farklı ezilmişlik örneklerine de şahit oluyoruz. Eşdeğer işi yaptığımız halde eşit ücret alamıyoruz veya yapmak istediğimiz işi yapamıyoruz."

Cinsiyet Ayrımcılığına Karşı Mücadele Çağrısı

Pinar Hocaoğulları, kadın mühendislerin karşılaştığı sorunları şöyle özetledi:

"Şiddet kimi zaman eğitilmiş ke-simlerde bir tebessümle, ufak bir alayla, yapılan şakalardan tutun da, çok daha ötesine giden boyutlarda taciz vakalarına kadar bir dizi örneklerle hayatımızda yer alıyor. Nasıl ki, toplumsal cinsiyet ayrımcılığı doğal değil ve insan eliyle yaratılmışsa inanıyorum ki, yine insan eliyle ve mücadeleyle değiştirilecektir. Toplumsal cinsiyetin eşitsiz koşullarını ortadan kaldıracak bir mücadeleyi beraber götüreceğimize inanıyorum. Bu kurultayın bu mücadelede ileri bir adım olacağını düşünüyorum."

Soğancı: "Yoksulluk Önce Kadınları Vuruyor"

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da ülkemizde cinsiyet ayrımcılığının, aile içi ilişkilerden başlayarak toplumsal hayat içerisinde her düzeyde yaşanmaya devam ettiğini belirterek, şöyle devam etti:

"Küresel kapitalizmin yeni liberal politikaları, kadının toplumsal alanda cinsiyetçi politikalarla daha fazla ezilmesine olanak sağlıyor, bunun sonucunda da kadının aile, toplum ve çalışma yaşamındaki konumu daha fazla geriliyor. Ülkemizde de IMF ve Dünya Bankası'nın yapısal uyarılma programlarının getirdiği özelleştirmeler ve yoksulluğun yaygınlaşması ve derinleşmesi sonucunda ilk önce işten atılanlar kadınlar oluyor. Düşük ücretli meslek grupları kadınların yoğun çalıştığı sektörler haline geliyor. Kayıt dışı çalışanların büyük çoğunluğunu yine kadınlar oluştururken, yoksulluk ve işsizlik derinleşiyor ve bu durum da ilk önce kadınları vuruyor"

Açılış konuşmalarından Divan oluşturuldu ve hazırlık sürecinde, TMMOB'a bağlı odalara üye kadın mühendis, mimar ve şehir plancıların profilini araştırmak üzere 2 bin 669 kadın üyeyi kapsayan anket çalışmasının sonuçları salonla paylaşıldı.

Kurultayda "Mühendislik, Mimarlık, Şehir Planlama Eğitiminde Cinsiyetçilik", "Cinsiyetçi İş Bölümü ve İşyeri Pratikleri", "Kapitalist Kriz ve Kadınlar" ve "TMMOB'da Kadın Örgütlenmesi" ana başlıklarını taşıyan 60'a yakın karar taslağı tartışıldı. ◀